

Posudek vedoucího diplomové práce katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: Bc. Klára Soukupová

Název práce: **Vzdělávání žáků s mentálním postižením pomocí iPadů**

Vedoucí práce: Mgr. Martina Švandová, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Ivana Tvrzová

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 70 včetně seznamu literatury, obrázků a tabulek

Počet stránek příloh: 8

Počet titulů v seznamu literatury: 44 včetně internetových zdrojů a legislativních norem

1	2	3	4
---	---	---	---

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

	X		
--	---	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

	X		
--	---	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

X			
---	--	--	--

Metody práce

Metodologie (logika výzkumu; řídicí formulace; stanovení cíle apod.)

X			
---	--	--	--

Vhodnost použitých metod v celku práce

X			
---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

X			
---	--	--	--

Využití nevýzkumných praktických zkušeností

X			
---	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Naplnění cílů práce

X			
---	--	--	--

Vyváženost a logická souvislost teoretické a praktické části

	X		
--	---	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

X			
---	--	--	--

Odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi

	X		
--	---	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

	X		
--	---	--	--

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Předložená diplomová práce je čtivým příspěvkem k tématu využití moderních technologií ve školách, a to se zaměřením na školy speciální, vzdělávající žáky s mentálním postižením.

Autorka v teoretické části popsalala vzdělávací systém v ČR, specifikovala žáky, kteří ji pak zajímali v empirické části (tj. žáky s mentálním postižením a autismem), připomněla inkluzivní vzdělávání. Stěžejním textem teoretické části je kapitola 3 pojednávající o ICT technologiích ve vzdělávání, kde je popsána aktuálně užívaná technika ve školách, vhodné výukové aplikace. V kapitole 4 zmínila výhody a nevýhody používání iPadů ve výuce. Neopomněla uvést výzkumné projekty, které se již v ČR uskutečnily s ohledem na sledování úspěšnosti využití tabletů či různých aplikací.

V empirické části autorka uvedla závěry kvalitativního výzkumu založeného na zpracování polostrukturovaných rozhovorů vedených s učiteli ZŠ speciálních, kde jsou při výuce využívány iPady. Závěry šetření vyústily v odpovědi na výzkumné otázky týkající se kladů a záporů využívání iPadů a možností eliminování rizik. Ke zpracování byla využita technika otevřeného kódování. Výsledky autorka přehledně shrnula a pokusila se je diskutovat s fakty již dříve v literatuře uvedenými (to však bylo možné jen v malé míře, protože výzkum užívání nejmodernějších ICT technologií ve školách je mladá a tudíž málo popsaná disciplína).

Na předložené práci **oceňuji**:

1. Vyzdvihnout je nutné zejména fakt, že se K. Soukupová pohybovala v neprobádaném terénu a musela tedy sbírat fakta z rozličných, ještě nepublikovaných zdrojů, hledat aplikace na internetu nebo na doporučení pedagogů. Na zpracování teoretické části je patrné, že mu věnovala nadstandardní časový prostor. Pro případné čtenáře práce z řad učitelů, kteří hledají vhodné aplikace a nástroje, je tato část textu velmi cenná.
2. „Poctivost postupů“ – teoretická i empirická část jsou psány systematicky, od širších tématům k užším, ve výzkumné části je průběh výzkumu dobře popsán. Kapitoly na sebe logicky navazují.
3. I když autorka není speciální pedagog, poměrně zdatně se vypořádala i s tématy týkajícími se dětí se zdravotním postižením – uvedla novou legislativu s klasifikací podpůrných opatření, pojednala o mentálním postižení a poruchách autistického spektra.

K textu mám tyto **připomínky**:

1. Na první pohled je patrná nevyváženost délky teoretické a praktické části práce. Jak již bylo uvedeno, autorka v teoretické části poctivě zpracovala všechna související témata. Některé pasáže však pojala s ohledem na účel empirické části až příliš zeširoka. Např. zařadila kapitolu o inkluzivním vzdělávání, poté se k ní ale nijak nevztahuje – zmiňuje podpůrná opatření, ale neuvádí, jak to souvisí s tématem výzkumu, např. mohla uvést, že nově jsou v podpůrných opatřeních definované konkrétní kompenzační pomůcky, mezi nimi i tablet. Naopak výzkumná část mohla být více rozvedena – autorka např. uvádí, že kromě rozhovorů využila doplňkově i přímé pozorování ve třídě, postřehy z tohoto pozorování mohly být uvedeny.
2. Druhá výzkumná otázka zní: jaká rizika přináší iPad ve výuce dětí s mentálním postižením? Při kódování ale byla rizika zaměněna za bariéry – kódy týkající se této otázky tudíž odpovídají spíše na bariéry, např. „učitelé nemají zvládnutý operační systém“. Odpověď na tuto otázku není tedy zcela přesná – dává odpověď na to, co překáží v lepším využití iPadů, namísto odpovědi na otázku, co je rizikem, pokud jsou užívány. Může to ale souviset s tím, co uvádí autorka v diskuzi a závěru – že učitelé

vztahovali otázky rozhovoru spíše k sobě. A tedy pro ně může být např. nezvládnutí operačního systému rizikem (pocit ohrožení z toho, že neumím použít učební pomůcku).

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Kromě reakcí na výše uvedené připomínky navrhuji pro diskusi tuto otázku:

Jak uvádíte, vybrala jste zkoumanou skupinu učitelů z řad těch, kteří učí na speciálních školách, i z toho důvodu, že je počet žáků ve třídách těchto škol nízký a tablet tudíž může mít k dispozici každý nebo např. v poměru 2-3 : 1, zatímco v běžných ZŠ by to většinou nebylo možné. Kdyby ZŠ měly možnost využívat aplikace na tabletu běžně a vy byste je zařadila do výzkumu, v čem se domníváte, že by byly odpovědi učitelů jiné?

Doporučení k obhajobě: práci doporučuji k obhajobě

Navrhovaná klasifikace: výborně až velmi dobře.

Datum, podpis:
4.9.2017

Martina Švandová